

Työ- ja toimintakyvyn itsearviointi (Omavire) Loppuraportti 31.1.2025

Suomen kestävän kasvun ohjelma

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

DigiFinland

Asiakirjan tiedot

Asiakirja sisältää loppuraportin seuraavien projektien osalta:

Työ- ja toimintakyvyn itsearviointi, Omavire

Pilari ja investointi, jota loppuraportti koskee: P4, I4

Sopimuksen Vahva-nro: VN/2926/2022

Sopimustoimijaorganisaatio: DigiFinland Oy

Laatija / yhteyshenkilö: Niina Koponen, 050 322 2081, niina.koponen@digifinland.fi

Sisällys

1 Tiivistelmä hankkeen tuloksista	4
2 Investointi 4: Otetaan käyttöön hoitotakuuta edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot...	4
2.1 Digitaalisten ratkaisujen käyttöönoton vaikutukset	4
2.1.1 Miten hankkeessa käyttöön otetuilla digitaalisilla ratkaisuilla on lisätty palvelutuotannon resurssitehokkuutta ja edistetty palvelujen saatavuutta?	4
2.1.2 Miten hankkeessa käyttöön otetuilla digitaalisilla ratkaisuilla on tuettu ongelmien varhaista tunnistamista ja lisätty ennaltaehkäisevien palvelujen käyttöä?	7
2.1.3 Miten hankkeessa käyttöön otetuilla digitaalisilla ratkaisuilla on mahdollistettu moniammatillisten palvelujen laajempi tarjonta ja erityisosaamisen jakaminen eri alueiden ja palvelujen järjestäjien kesken?	8
2.1.4 Miten hankkeessa käyttöön otetuilla digitaalisilla ratkaisuilla on mahdollistettu asiakkaiden roolin vahvistaminen ja sitä kautta tehostuminen ja vaikuttavuuden kasvu?	9
2.2 Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön ja kansalaisten osaamisen tukeminen ja digitaalisten ratkaisujen käytön tuki	12
2.2.1 Miten sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön osaamisen tukemista ja digitaalisten ratkaisujen käytön lisäämistä on edistetty?	12
2.2.2 Miten kansalaisten ymmärrystä ja osaamista digitaalisten palvelujen käytöstä terveyden ja hyvinvoinnin tukena on edistetty?	12
2.3 Kansalaisten digitaaliset palvelut	13
2.3.1 Miten työ- ja toimintakyvyn digitaalisen itsearviointivälineen kehittäminen on edennyt?	13

1 Tiivistelmä hankkeen tuloksista

Hankkeen aikana 2022–2024 toteutettiin yhteiskehittäen ja palvelumuotoillen Omavire –palvelun ensimmäinen tuotantoversio 1.0 (omavire.fi), työ- ja toimintakyvyn digitaalinen itsearviointi työikäisille - niin itsenäisesti kuin ammattilaisten kanssa yhteisesti käytettäväksi.

Asukkaalle Omavireestä on parhaimmillaan apua oman tilanteen kokonaiskuvan selkeyttämiseen, toimintaan aktivointiin sekä tiedon kokoamiseen työ- ja toimintakyvyn kehittämisen tueksi. **Ammattilaiselle** Omavire tuo parhaimmillaan hyötyä ja lisäarvoa puheeksi oton välineenä, asiakkaan palvelutarpeen varhaisempaan tunnistamiseen ja palvelujen kohdistamiseen, palveluprosessien toteuttamiseen osin digitaalisesti sekä se auttaa asukkaan tilanteen kokonaiskuvan muodostamisessa, jakamisessa ja seurannassa eri ammattilaisten välillä. **Monialaiselle ja moniammatilliselle palveluverkostolle** on hyödyksi yhdenmukaiset käytännöt ja kokonaisvaltainen ote esimerkiksi puheeksi oton, palvelutarpeen arvioinnin, palvelusuunnitelmien ja palveluohjauksen laadun parantamiseksi. Lisäksi työ- ja toimintakyvyn tuen palvelukokonaisuutta on helpompi johtaa asiakastarvelähtöisesti ja aiempaa läpinäkyvämmiin yhteiskäyttöisen palvelun sekä (suostumusmenettelyin jaetun) asiakaskohtaisen itsearviointitiedon avulla.

Kun yhdistetään kaikki **Omavireen 1.0 pilottijulkaisusta / 2024 vuoden piloteista saadut palautteet** samanarvoisina - kokemusasiantuntijoilta saadut kirjalliset palautteet (62) ja teemahaastattelujen (10) anti, asukas/asiakaskäyttäjien kirjalliset palautteet (106), hyvinvointialueiden ammattilaisten palautteet (55) sekä THL:n ja TTL:n asiantuntijoiden antamat palautekoonnit – voidaan kiteyttää yhteinen näkemys, tavoitetut hyödyt ja onnistumiset seuraavalla tapaa:

Omavire 1.0 on pääsääntöisesti **hyödyllinen väline työ- ja toimintakykytilanteen varhaiseen tunnistamiseen erityisesti palveluprosessien alkupäässä, kevyemmissä asiakastilanteissa tai itsenäisessä käytössä hyvät digitaidot, riittävät valmiudet ja voimavarat omaavien asukkaiden keskuudessa**. Monet käyttäjät kokivat saavansa Omavireen kysymysten, tehtävien ja visuaalisen yhteenvedon avulla **selkeämmän kuvan omasta tilanteestaan** sekä niistä työ- ja toimintakyvyn osa-alueista, joihin voisi olla hyvä keskittyä ja/tai tarvita tukea. Palvelu tarjoaa **kattavia linkkejä, ohjeita, valmennuksia ja omahoito-ohjelmia**, jotka voivat auttaa asukasta edistämään ja kehittämään tilannettaan itsenäisesti.

Ammattilaisen mukanaolo koettiin kuitenkin keskeiseksi, jotta asukas voisi hyödyntää Omavireen yhteenvetoa, tehtäviä ja suunnitelmaa tuetusti ja tehokkaammin. Erityisesti suora yhteys ja ammattilaisen tuen saatavuus tarvittaessa, yksilölliset ohjausviestit ja jatkuvan palautteen saaminen korostuivat kehitystoiveina. Myös räätälöidympiä, henkilökohtaistempia tehtäviä ja palvelupolkuja kaivattiin. Kaikki hankkeen aikana saadut palautteet on koottu DigiFinlandille mahdollista jatkokehitystä varten.

2 Investointi 4: Otetaan käyttöön hoitotakuuta edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot

2.1 Digitaalisten ratkaisujen käyttöönoton vaikutukset

2.1.1 Miten hankkeessa käyttöön otetuilla digitaalisilla ratkaisuilla on lisätty palvelutuotannon resurssitehokkuutta ja edistetty palvelujen saatavuutta?

Ensimmäisenä huomiona mainittakoon, että Omavireen pilottien aikana ei ole ollut mahdollista tehdä tarkkaa, pidempiaikaista vaikutusten arviointia tai

kustannushyötyanalyysiä, sillä kyseessä on uuden palvelun kehittäminen, lyhytaikainen pilotointi ja vasta uusien digitaalisten toimintatapojen testaamista / opettelua asiakastyössä. Tämä vaatisi pidempiaikaista seuranta ja tutkimusta. Omavireen kustannushyötyanalyysin pohja on kuitenkin yhtenä hankkeen lopputuotoksena toteutettu pilottiin osallistuneille hyvinvointialueille hyödynnettäväksi, tarpeenmukaiset mittarit ja tunnusluvut huomioiden.

Tälle loppuraportille on nostettu pilottikokemuksia ja palautteissa esiin nousseita arvioita koetuista hyödyistä ja potentiaalisimmista Omavireen soveltamiskohteista.

Omavire on voinut osaltaan lisätä palvelutuotannon resurssitehokkuutta erityisesti alkuvaiheen arviointien sekä läpinäkyvämmän, paremmin ajoitetun ja kohdistetun yhteistyön osalta. Lisäksi Omavire on parantanut omahoidollisten palvelujen saatavuutta, sillä asukkaat voivat tarkastella omaa tilannettaan omilta laitteiltaan ajasta ja paikasta riippumattomasti sekä saada ohjausta digitaalisiin omahoito-ohjeisiin ja -ohjelmiin Omavireen kautta ilman / ennen varsinaista ammattilaiskontaktia. Jotta hyödyt realisoituisivat laajasti, Omavire tulisi markkinoida ja kohdentaa käyttäjilleen oikein sekä integroida osaksi olemassa olevia palveluprosesseja.

Resurssitehokkuuden parantaminen palvelutuotannossa

Omavireen avulla voidaan parhaimmillaan tehostaa työskentelyä, vähentää toistoa ja päällekkäistä työtä erityisesti alkuvaiheen selvityksissä ja palveluprosesseissa.

a) Ajansäästö ammattilaisille

Omavireen avulla asukkaat voivat täyttää esitietoja ja tuottaa itsearviointitietoa etukäteen, jolloin varsinaisessa vastaanottotilanteessa voidaan keskittyä enemmän olennaiseen, asukkaan oman tarpeen ja motivaation mukaiseen keskusteluun ja jatkosuunnitteluun.

Esimerkiksi työterveyshuollossa, työllisyyspalveluissa ja sosiaalihuollossa digitaalisten esitietojen hyödyntäminen voi säästää jopa 15–20 minuuttia per asiakas, mikä vapauttaa välittömästi ammattilaisten aikaa muuhun työhön. Omavireen hyödyntäminen vähentää myös parhaimmillaan tarvetta kysyä samoja asioita uudelleen eri ammattilaisten vastaanotoilla, mikä ehkäisee toistoa sekä päällekkäistä kirjaamista ja tiedonkeruuta. Osa palveluprosessista ja asiakasohjeistuksesta voidaan joidenkin asukkaiden kohdalla toteuttaa myös osin / miltei täysin digitaalisesti.

b) Moniammatillisen yhteistyön sujuvoittaminen

Omavire mahdollistaa parhaimmillaan asukkaan itsearviointitietojen jakamisen eri ammattilaisten välillä suostumustenhallinta ja lainsäädäntö huomioiden, mikä lisää tiedon läpinäkyvyyttä, vähentää tarvetta erillisille tapaamisille ja nopeuttaa päätöksentekoa.

Esimerkiksi työllisyyspalveluiden ja terveydenhuollon yhteistyössä Omavire voisi parhaimmillaan tarjota asukkaan tilannekuvan (tilannekartoituksen yhteenveto) monialaisesti ja moniammatillisesti hyödynnettäväksi, jonka pohjalta ammattilaiset voivat suoraan kohdentaa tukea asiakkaalle yhteiskäyttöisen palvelun kautta. Asukas voi halutessaan itse jakaa oman itsearviointitietonsa apunaan toimiville ammattilaisille (pdf tai suora jako Omavireen kautta omalle yhteyshenkilölle). Asukkaan kirjautumisen ja tiedon jakamisen toiminnot sekä Omavireen ammattilaiskäyttö vaatii organisaatiolta erillisen Saas-sopimuksen DigiFinlandin kanssa.

c) Kustannussäästöt ja resurssien kohdentaminen oikein

Palautteiden perusteella Omavire voi osin digitalisoidun prosessin lisäksi tuoda kustannussäästöjä pitkällä tähtäimellä auttamalla ennaltaehkäisemään raskaampien palveluiden tarvetta, kuten pitkäkestoisia kuntoutus- tai terveydenhuollon palveluja. Oikea-aikainen tilanteen tunnistaminen ja tuki voi vähentää esimerkiksi työkyvyttömyydestä johtuvia sairauspoissaoloja ja sosiaaliturvamenojen kasvua.

Omavire tuo asukkaan oman äänen kuuluviin sekä auttaa tunnistamaan ja kohdentamaan asukkaan oman motivaation muutokseen ja asioiden edistämiseen. Asukkaan sisäisen motivaation mukainen toiminta edesauttaa onnistumista muutoksessa ja tilanteen edistämisessä.

Palvelujen saatavuuden parantaminen

Omavireen avulla asukkaat voivat arvioida tilannettaan ja saada ohjausta palveluihin joustavammin.

a) Matalan kynnyksen palveluiden saavutettavuus

Omavire.fi on avoinna kaikille kiinnostuneille oman työ- ja toimintakykytilanteen itsenäiseen pohdintaan. Pilottien palautteiden perusteella Omavire on toiminut omaan tilanteeseen herättelevänä, ja saanut aktivoitua käyttäjiään etsimään lisätietoa tai hakeutumaan avun piiriin.

Omavire tarjoaa itsearviointityökalun, jonka avulla asukas voi tunnistaa omia voimavarojaan ja tarpeitaan jo ennen mahdollista ammattilaisen tapaamista. Tämä voi olla erityisen hyödyllistä esimerkiksi työterveyshuollon asiakkaille ja työttömille, jotka haluavat tarkastella ja luoda kokonaiskuvan tilanteestaan ennen ammattilaiskontaktia.

b) Ohjauksen tarkempi kohdentaminen

Omavireen avulla voidaan tunnistaa asukkaan yksilölliset tarpeet ja ammattilainen voi ohjata hänet itsearviointitietoja hyödyntäen tarvittaviin palveluihin, kuten esimerkiksi:

- Työllisyyspalveluiden koulutuksiin ja kuntoutukseen
- Työttömien terveystarkastuksiin tai muihin lisäselvityksiin
- Sosiaalihuollon matalan kynnyksen palveluihin
- Mielenterveys- ja päihdepalveluihin.

Asukkaan itse sanoittaman tilannekuvan ja sisäisen motivaation hyödyntäminen osana palveluohjausta vähentää turhia lähetteitä ja ohjaa asukkaat paremmin oikean avun piiriin. Lisäksi piloteissa tunnistettiin Omavireen hyöty pohdittaessa, minkä asian tarkempi selvittäminen tai mittari olisi seuraavaksi tarpeenmukainen tehdä.

c) Mahdollisuus käyttää palvelua ajasta ja paikasta riippumatta

Omavire.fi mahdollistaa arvioinnin ja tiedon hankinnan myös silloin, kun fyysinen asiointi on vaikeaa (esim. aikataulut, pitkät etäisyydet, toimintakykyhaasteet). Asukkaan omat voimavarat, valmiudet ja motivaatio vaikuttavat palvelun itsenäisen käytön ja hyödyntämisen onnistumiseen. Laitteiston ja digitaitojen puute karsii osaltaan käyttäjiä.

2.1.2 Miten hankkeessa käyttöön otetuilla digitaalisilla ratkaisuilla on tuettu ongelmien varhaista tunnistamista ja lisätty ennaltaehkäisevien palvelujen käyttöä?

Omvire on voinut tukea ongelmien varhaista tunnistamista ja edistänyt ennaltaehkäisevien palvelujen käyttöä seuraavilla tavoilla:

1. Ongelmat tunnistetaan aikaisemmin ja kokonaisvaltaisemmin

Omvire on itsearviointiväline, jonka avulla asukas voi tunnistaa mahdollisia riskitekijöitä esimerkiksi työkykyyn, mielenterveyteen, toimintakykyyn tai sosiaaliseen hyvinvointiin liittyen. Itsearviointi voi auttaa asukasta hahmottamaan omaa tilannettaan jo ennen mahdollista ammattilaisen tapaamista, jolloin palveluprosessissa voidaan keskittyä jo suoraan ratkaisuihin eikä vain tilanteen kartoittamiseen.

Palvelun avulla voidaan tunnistaa varhaisia merkkejä uupumuksesta, toimintakykyyn heikkenemisestä tai muista haasteista, mikä voi auttaa ohjaamaan asukkaan oikeisiin tukitoimiin ennen tilanteen vaikeutumista.

2. Matalan kynnyksen arviointi ja ohjautuminen palveluihin

Omvireen työ- ja toimintakyvyn tilannekartoitus on nopea tehdä (alle 5 min). Omvireen eri sisältöjä (syventävät osiot, materiaalipankki ja oma suunnitelma) voi täyttää ja hyödyntää osissa oman motivaation ja voimavarojen mukaisesti, ajasta ja paikasta riippumatta.

Palautteiden perusteella Omvire visuaalisine yhteenvetoineen madaltaa kynnystä ottaa puheeksi herkkiä tai vaikeita aiheita, kuten mielenterveys- ja työkykyhaasteita, jotka voivat jäädä huomaamatta perinteisessä asiakastapaamisessa. Omvire mahdollistaa myös sen, että asukkaat, jotka eivät ole aiemmin kokeneet tarvitsevansa palveluita, voivat havaita jo ennaltaehkäisevästi mahdollisen tuen tarpeensa itsearviointin kautta ja hakeutua avun piiriin ajoissa. Omvire voisi pilottipalautteiden perusteella toimia erityisesti työllisyyspalveluissa, työterveyshuollossa ja sosiaalihuollossa varhaisen vaiheen palveluohjausta tukevana välineenä.

Omvireen jatkokehitykseksi on toivottu suoraa integraatiota alueellisiin palveluihin, esimerkiksi ajanvaraukseen tai muuhun ammattilaiskontaktiin, jos tuen tarvetta Omvirettä käytettäessä ilmenee oman tilanteen edistämiseksi.

3. Asiakkaiden omaehtoisen tilanteen hahmottamisen ja omatoimisen edistämisen tukeminen

Omvire ei ainoastaan toimi ammattilaisen työkaluna, vaan se antaa ennen kaikkea asukkaalle konkreettista tietoa omasta tilanteestaan ja suosituksia jatkotoimista, mikä voi kannustaa itsenäisiin ratkaisuihin ja palveluiden hyödyntämiseen. Erityisesti nuorten työikäisten kohderyhmässä, joilla voi olla ennakkoluuloja viranomaispalveluita kohtaan, Omvire tarjoaa mahdollisuuden arvioida, havainnollistaa ja koota omaa tilannetta itsenäisesti pohdittavaksi ennen virallista ammattilaiskontaktia.

Omvireen visuaalinen yhteenveto voi toimia havainnollistavana ja motivoivana elementtinä, joka kannustaa asukasta priorisoimaan tarpeitaan ja toimimaan aktiivisesti tilanteensa parantamiseksi. Omvire on esimerkiksi piloteissa osaltaan motivoinut käyttäjiä jatkamaan asiointia tiettyjen palveluiden piirissä ja aktivoinut unohduksiin jääneisiin seuraaviin toimenpiteisiin, kuten ajanvaraukseen ja aiemmin todetun

hoidontarpeen parempaan ylläpitoon sekä etsimään lisätietoa Omavireen kautta esiin nousseista aiheista.

4. Kohdennetumpi ohjaus ennaltaehkäiseviin palveluihin

Uuden asiakkaan ensi vaiheen selvityksissä hyödynnettynä Omavire voi auttaa tunnistamaan ne asiakasryhmät, jotka hyötyvät ennaltaehkäisevistä palveluista, omahoito-ohjelmista tai muista kevyemmistä tukitoimista. Tämä mahdollistaisi parhaimmillaan ennaltaehkäisevien palveluiden paremman kohdentamisen ja resurssien tehokkaamman käytön sekä estää täten parhaimmillaan ongelmien syvenemisen. Jotta hyödyt realisoituvat täysimääräisesti, Omavire tulisi kohdentaa erityisesti niihin asiakasryhmiin, jotka ovat siirtymävaiheessa tai palveluiden alkuvaiheessa, ja integroida osaksi jo olemassa olevia palveluprosesseja.

5. Monialaisen ja moniammatillisen yhteistyön ja tiedonjaon parantaminen

Omavire mahdollistaa parhaimmillaan asiakastiedon jakamisen eri ammattilaisten välillä (suostumustenhallinta ja lainsäädäntö huomioiden), mikä lisää läpinäkyvyyttä, helpottaa palveluiden koordinoitua ja vähentää tarvetta monille erillisille päällekkäisille arvioinneille. Palautteiden perusteella monialainen ja moniammatillinen yhteistyö voisi hyötyä siitä, että asiakkaan itse tuottamaa tietoa voidaan käyttää muiden terveystietojen, mittareiden ja tutkimusten rinnalla esimerkiksi työttömien terveystarkastuksissa, työkykyarvioissa ja sosiaalihuollon palvelutarpeen arvioinneissa. Tämä lisää palveluprosessien tehokkuutta ja mahdollistaa asiakaslähtöisemmän, kokonaisvaltaisen tuen.

2.1.3 Miten hankkeessa käyttöön otetuilla digitaalisilla ratkaisuilla on mahdollistettu moniammatillisten palvelujen laajempi tarjonta ja erityisosaamisen jakaminen eri alueiden ja palvelujen järjestäjien kesken?

Omavireen ammattilaiskäyttäjille räätälöitiin ja käyttöön otettiin Omavireen ammattilaisten käyttövaltuushallintaan ja asiakastyötä varten DigiFinlandin ammattilaisenoma.fi -palvelu.

Kullekin pilottialueelle nimettiin pääkäyttäjä, joka toimi vastuuhenkilönä oman alueensa ammattilaisten käyttäjähallintaan. Kaikki pilottiin osallistuneet pääkäyttäjät ja asiakasrajapinnassa työskentelevät ammattilaiset koulutettiin Omavire- ja Ammattilaisen oma -palveluiden käyttöön DigiFinlandin järjestämässä Teams -koulutuksissa alkukesän ja syksyn 2024 aikana.

Asukaan Omavire-profiiliin suostumusten hallinnassa toteutetun tiedon jaon myötä ammattilainen pystyi hakemaan oman asiakkaansa itsearviointitietoja henkilötunnushaulla Omavireeseen integroidusta ammattilaisenoma.fi -palvelusta. Ammattilainen näki käyttöliittymän kautta asiakkaansa tilannekartoituksen yhteenvedon, yhteenvedojen mahdollisen muutostiedon (tilanteen kehittymisen seuranta), syventäviin osioihin annetut / kirjoitetut vastaukset sekä asiakkaan oman suunnitelman, jolle ammattilainen sai myös mahdollisuuden halutessaan tarjota tehtävähdotuksia suoritettaviksi seuraaviksi toimenpiteiksi.

Omavire voisi parhaimmillaan edistää monialaisten ja moniammatillisten palveluiden läpinäkyvyyttä, yhteiskäyttöisten digitaalisten palvelujen tarjontaa sekä

erityisosaamisen ja asiakastiedon jakamista seuraavilla tavoilla (suostumustenhallinta ja lainsäädäntö huomioiden):

- Tehostamalla tiedonkulkua eri ammattilaisten välillä, mikä vähentää päällekkäistä työtä, toistoa ja nopeuttaa palveluprosesseja.
- Parantamalla asiantuntijaosaamisen saavutettavuutta, kun asiakkaiden itsearviointitiedot voidaan jakaa asiakkaan suostumuksella laajemmin ammattilaisten kesken.
- Luomalla vertailukelpoista tietoa, joka mahdollistaa palvelujen yhdenmukaistamisen ja vaikuttavuuden seurannan.
- Mahdollistamalla etäohjauksen ja joustavammat palvelut, mikä helpottaa palveluiden saatavuutta erityisesti harvaanasutuilla alueilla.
- Edistämällä ammattilaisten välistä oppimista ja yhteistyötä, kun eri alojen asiantuntijat voivat hyödyntää samoja tietoja ja kehittää yhdessä palveluprosesseja.

Jotta monialaisuus ja moniammatillisuus sekä erityisosaamisen jakaminen realisoituisi täysimääräisesti, Omavireen ja muiden digitaalisten ratkaisujen tulisi olla paremmin integroituna nykyisiin tietojärjestelmiin, jotta tietojen jakaminen ja hyödyntäminen olisi sujuvampaa eri organisaatioiden välillä. Myös lainsäädäntöön tarvitaan muutoksia tiedon jaon ja suostumusten hallinnan sujuvoittamiseksi eri toimijoiden välillä.

Piloteissa ei päästy toteuttamaan vielä laajamittaisesti monialaisen ja moniammatillisen työn toteuttamista Omavireen avulla. Nämä Omavireen ensimmäiset pilotit kohdistuivat hyvinvointialueen palveluihin. Omavire- ja Ammatillaisen oma- palveluihin on rakennettu kuitenkin jo valmiudet tällaisen laajamittaisemman yhteistyön mahdollistamiseksi.

2.1.4 Miten hankkeessa käyttöön otetuilla digitaalisilla ratkaisuilla on mahdollistettu asiakkaiden roolin vahvistaminen ja sitä kautta tehostuminen ja vaikuttavuuden kasvu?

Omavire on vahvistanut asukkaan roolia ja voi lisätä parhaimmillaan palveluiden vaikuttavuutta seuraavilla tavoilla:

- Omavire tukee asukkaan omaehtoista tilanteen hahmottamista, mikä auttaa häntä tunnistamaan omia voimavarojaan, kehityskohteitaan ja tuen tarpeitaan.
- Asukas voi hyödyntää Omavire -palvelua ajasta ja paikasta riippumatta, oman motivaation, jaksamisen ja kiinnostuksen mukaan itsenäisesti tai ammatillaisen tuella sisällöissä edeten.
- Asukas saa Omavireen avulla oman äänensä, motivaationsa, tarpeensa ja kokonaistilanteensa paremmin esiin ja voi osallistua suunnitelmien ja päätösten tekoon aktiivisemmin, mikä parantaa palveluiden yksilöllisyyttä, oikea-aikaisuutta ja asiakaslähtöisyyttä.
- Palveluprosessit tehostuvat, kun asukkaan esitiedot ja itsearviointi kerätään etukäteen, mikä vapauttaa ammattilaisten aikaa syvempään keskusteluun ja suunnitteluun sekä vastaanotolla päästään siirtymään suoraan asukasta itseään eniten vastausten perusteella puhuttettavaan asiaan.
- Oikea-aikainen ohjautuminen palveluihin nopeutuu, mikä vähentää turhia käyntejä ja ohjaa asukkaita suoraan oikeisiin tukimuotoihin.
- Ennaltaehkäisevät palvelut ja itsehoito vahvistuvat, mikä voi vähentää raskaampien palveluiden tarvetta ja lisätä asukkaan omatoimisuutta.

Jotta Omavireen vaikuttavuus saataisiin maksimoitua, sen tulisi kohdentua niille asiakasryhmille, jotka hyötyvät eniten itsenäisestä työskentelystä ja ohjatuista tuista, sekä olla entistä paremmin integroitu muihin palvelujärjestelmiin.

Omvireen käyttäjätilastot 19.6. - 31.12.2024:

Käyntien yleiskatsaus

1 848 käyntiä ↑ **+6 272,4 %**

6 min 48 s keskimääräisen käynnin kesto
↓ **-15,7 %**

9 % käyntiä on kimmonnut (lähtenyt sivustolta
heti ensimmäisen sivun nähtyään) ↓ **-62,5 %**

9,4 toimintoa (sivulatausta, latausta, poistumista
ja sivun sisäistä hakua) per käynti ↓ **-13 %**

137 suurin määrä toimintoja käynnillä
↑ **+144,6 %**

9 975 sivukatselua, **6 125** ainutkertaista
sivulatausta ↑ **+4 108,9 %**

0 hakua sivustolla, **0** ainutkertaista avainsanaa
● **0 %**

41 latausta, **38** ainutkertaista latausta
↑ **+1 266,7 %**

663 poistumista, **605** ainutkertaista poistumista
↑ **+3 389,5 %**

Omvireen suosituimmat sisällöt sivukatseluiden (n=9975) kappalemäärän perusteella pilottien aikana olivat:

1. Etusivu (4505)
2. Tilannekarttoitus (1422)
3. Yhteenveto (1335)
4. Syventävät osiot, pääsivu (619)
5. Suunnitelma (332)
6. Henkinen hyvinvointini (244)
7. Fyysinen hyvinvointini (213)
8. Ammattitaitoni (141)
9. Oppimiskykyäni (140)
10. Oma yhteisöni (133).

Syventävien osioiden tehtävien tallennusmääristä (n=48 kirjautunutta asukasta) päätellen eniten omaa työ- ja toimintakykyä pohdittiin tarkemmin seuraavissa osiossa:

1. Henkinen hyvinvointini (31)
2. Arkeni sujuvuus (21)
3. Fyysinen hyvinvointini (21)
4. Oma yhteisöni (20)
5. Oppiskykyäni (15)
6. Tulevaisuuteni (15)
7. Työni (10)
8. Ammattitaitoni (9)
9. Työyhteisöni (5)
10. Min framtid (1).

PDF- muotoisena Omavireeseen annetut vastaukset tallennettiin 29 kertaa suomeksi ja yhden kerran ruotsiksi.

Omavireen syventävissä osiossa olevista teemakohtaisista lisätietolinkeistä kiinnostavimmat olivat asukkaiden kappalemääräisten klikkausten perusteella:

- Omavire palaute (159)
- Millaista elämää haluat elää? (18)
- Mielen hyvinvoinnin omahoito-ohjelma (14)
- Oman osaamisen tunnistamisen työkaluja (13)
- Itsetuntotesti / Itsetuntomittari (RSES) (13)
- Opiskelumotivaatio hukassa (11)
- Vinkkejä liikkumiseen (11)
- Apua stressin käsittelyyn (9)
- Hallinnan tunnetta kaaoksen keskelle (9)
- Millaisia asioita arvostan (9)
- Säätele vireystilaasi (9)
- Tietoisien läsnäolon omahoito-ohjelma (9)
- Tunteet ja tunnesäätely (9)
- Syö terveellisesti pienellä rahalla (8)
- Tunnistatko vahvuutesi? (8).

Omalle suunnitelmalle tehtiin pilottien aikana asukkaiden toimesta yhteensä 105 toimintoa:

- Tehtävien lisäyksiä 53
- Tehtävän merkintä valmiiksi 26
- Tehtävän merkintä keskeneräiseksi 15
- Ammatillaisen tehtävähdotuksen hyväksyntä 6
- Tehtävän poisto 2
- Tehtävän poiston peruuttaminen 2
- Ammatillaisen tehtävähdotuksen hylkäys 1 kertaa.

2.2 Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön ja kansalaisten osaamisen tukeminen ja digitaalisten ratkaisujen käytön tuki

2.2.1 Miten sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön osaamisen tukemista ja digitaalisten ratkaisujen käytön lisäämistä on edistetty?

Kaikki pilottiin osallistuneet pääkäyttäjät ja asiakasrajapinnassa työskentelevät ammattilaiset koulutettiin Omavire- ja Ammattilaisen oma -palveluiden käyttöön Teams-koulutuksissa alkukesän ja syksyn 2024 aikana. Omavireen käyttökoulutuksesta tehtiin videotallenne.

Lisäksi ammattilaisten työn tueksi toteutettiin kirjalliset koulutusmateriaalit, joissa oli kuvattu Omavireen sekä Ammattilaisen oma -palvelun sisällöt ja käyttö vaiheittain. Asukkaille jaettavaksi tehtiin Omavireen esite, jossa oli lyhyt käyttöohje.

Ammattilaisten työn tueksi järjestettiin joka toinen viikko tunnin mittainen vapaaehtoinen ammattilaiskäyttäjien tukiklinikka. Tukiklinikan tarkoituksena oli toimia vapaalla agendalla ammattilaiskäyttäjien vertaistuen, kysymysten ja keskustelun kanavana käytön mahdollisten esteiden taklaamiseksi.

Pilottien etenemisen suunnittelu ja seuranta toteutettiin pilottiin osallistuneiden hyvinvointialueiden vastuuhenkilöiden kanssa säännöllisissä Teams –palavereissa (Pilottisparraillut).

2.2.2 Miten kansalaisten ymmärrystä ja osaamista digitaalisten palvelujen käytöstä terveyden ja hyvinvoinnin tukena on edistetty?

Omavireen hankkeen aikainen markkinointi toteutettiin pääasiassa pilottiin osallistuneiden hyvinvointialueiden toimesta pilottiin osallistuvien asukkaiden / asiakkaiden saavuttamiseksi. Pääasiassa markkinoinnin kohderyhmää oli alueellisesti pilottiin itse valikoitujen yksiköiden ammattilaiset sekä heidän asiakkaansa. Lisäksi Omavirettä markkinoitiin hyvinvointialueiden omissa viestintäkanavissa. Kokemusasiantuntijat rekrytoitiin Omavireen pilottiin Eskot Ry:n kautta (ent. KAP Vantaa).

Kansalaisten ymmärryksen ja osaamisen edistämisen tuki digitaalisten palvelujen käytössä tunnistettiin Omavireen kehittämisessä seuraavista näkökulmista:

1. Helppokäyttöisyyden ja saavutettavuuden parantaminen

Omavireen käyttöliittymää on kehitetty siten, että se olisi mahdollisimman selkeä ja helppokäyttöinen, jotta asukkaat voisivat itsenäisesti hyödyntää palvelua ilman suurta teknistä osaamista. Palvelussa on panostettu visuaaliseen ja numeeriseen esitystapaan, mikä auttaa asukasta ymmärtämään omaa tilannettaan paremmin ja rohkaisee käyttämään palvelua.

2. Tiedon tarjoaminen ja itsearviointityökalujen hyödyntäminen

Omavire tarjoaa asukkaalle tietoa omasta hyvinvoinnistaan ja terveydestään itsearvioinnin kautta, mikä voi lisätä tietoisuutta omasta tilanteesta ja rohkaista omatoimiseen hyvinvoinnin edistämiseen. Suositukset ja ohjeet, joita Omavireen materiaalipankista löytyy eri työ- ja toimintakyvyn teemoihin liittyen, antavat lukijalleen

konkreettisia keinoja ja vinkkejä esimerkiksi arjen hallintaan ja hyvinvoinnin tukemiseen.

3. Ohjauksen ja tuen lisääminen

Monissa palautteissa nousi esiin, että ammattilaisten tarjoama tuki ja ohjaus palvelun käytössä on avainasemassa. Tämä auttaisi asukkaita hyödyntämään digitaalista palvelua tehokkaammin ja rohkaisi itsenäiseen käyttöön. Monialaisen ja moniammatillisen yhteistyön kautta asukkaat saavat parhaimmillaan useamman ammattilaisen näkemyksen ja tuen, mikä lisää luottamusta palvelun käyttöön ja digitaalisten välineiden hyödyllisyyteen.

4. Digiosaamisen kehittäminen

Palvelu on tarjonnut mahdollisuuden kehittää asukkaiden digiosaamista käytännön kautta, erityisesti niille, jotka ovat aiemmin arastelleet digitaalisten välineiden käyttöä. Palautteissa mainittiin, että yhteistyö ammattilaisten kanssa madalsi kynnystä käyttää digitaalisia palveluja ja auttoi asiakkaita löytämään niistä konkreettista hyötyä.

5. Digitaalisten ratkaisujen arkipäiväistäminen

Palautteiden perusteella Omavireen kaltaisten ratkaisujen käyttö on tuonut digitaalisten palvelujen käytön osaksi arkea, jolloin niiden käyttö tuntuu luontevammalta ja hyödyllisemmältä. Tämä näkyy myös siinä, että asiakkaat saavat parhaimmillaan nopeasti tulokset ja palautetta omasta tilanteestaan, mikä voi lisätä palvelun koettua hyötyä ja kannustaa jatkamaan digitaalisten työkalujen käyttöä.

Hankkeessa on pyritty tekemään Omavireestä helppokäyttöinen, saavutettava ja suuntaa kirkastava, jotta asukas voisi kokea sen merkityksellisiksi osaksi oman hyvinvointinsa edistämisessä. Tärkeässä roolissa on kuitenkin pilottikokemusten perusteella myös ammattilaisten oma motivaatio, ajankäyttö, asiakkaalle tarjottu tuki ja rohkaisu uusien toimintamallien ja digitaalisten palvelujen käyttöön. Jos ammattilainen ei itse ole innostunut eikä vakuuttunut uusista toimintamalleista tai digitaalisten palveluiden käytöstä, ei asiakastakaan saa tällöin motivoitua uuteen.

2.3 Kansalaisten digitaaliset palvelut

2.3.1 Miten työ- ja toimintakyvyn digitaalisen itsearviointivälineen kehittäminen on edennyt?

Toimeksianto työ- ja toimintakyvyn digitaalisen itsearviointivälineen esiselvitykseen ja palvelun kehittämiseen saatiin STM:ltä vuonna 2022 ja varsinainen työ käynnistettiin DigiFinlandilla elokuussa 2022. Hankekokonaisuus on rahoitettu 2022–2024 Euroopan Unionin kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU) ja se on osa Suomen kestävän kasvun ohjelmaa (RRP).

Esiselvitys ja suunnitteluvaiheeseen eteneminen hyväksyttiin STM:n vetämässä koordinaatioryhmässä maaliskuussa 2023. Esiselvitysvaiheeseen sekä Omavire - palvelun eri toiminnallisuuksien pilottijulkaisun suunnitteluun ja määrittelyyn on osallistunut vuosien 2022–2024 aikana yhteensä noin 40 ammattilaista.

Yhteiskehittämisen reiluun 30 työpajaan ja erillisiin työryhmiin on osallistunut kokemusasiantuntijoita, ammattilaisia, asiantuntijoita ja kehittäjäkumppaneita

pääasiassa hyvinvointialueilta (Keski-Uusimaa, Pohjanmaa, Pohjois-Pohjanmaa, Satakunta ja Helsinki), Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta (THL) ja Työterveyslaitokselta (TTL) sekä ohjausryhmätasoisesti myös Kelalta, Kehalta, Ely- ja Te-keskuksista sekä ministeriöistä (STM, TEM) -palvelumuotoilijoita, käyttöliittymäsuunnittelijoita ja teknistä kehitystiimiä unohtamatta.

Palvelukehitykseen (2024) on osallistunut edellä mainittujen toimijoiden lisäksi ensimmäisen Omavire tuotantojulkaisun **pilotoijaroolleissa** asukkaita ja kokemusasiantuntijoita, palvelun ammattilaiskäyttäjiä asiakasrajapinnasta asiakkaineen sekä THL:n ja TTL:n asiantuntijoita. Omavireen pilotit toteutettiin 05-12/2024.

Asetetut tavoitteet:

Suomen kestävä kasvun ohjelman hankeoppaassa STM:n toiseen valtionavustushakuun vuosille 2023–2025 on kirjattuna tämän kehittämiskohteen tavoitteeksi: Asiakkaiden tuottaman työ- ja toimintakykytiedon hyödyntäminen palveluissa.

DigiFinlandin työsuunnitelmassa on puolestaan lueteltuna seuraavat tavoitteet: Tavoitteena on kehittää asukkaalle ja ammattilaiselle yhteinen digitaalinen työväline työ- ja toimintakyvyn itsearviointiin, joka sisältää mm. luotettavia testejä, ohjausta ja neuvontaa sekä mahdollisuuden tiedonvälitykseen. Kehittämistyössä pyritään vastaamaan Työkykyohjelman tavoitteisiin (työkyvyn tuen tarpeen tunnistaminen) digitaalisen ratkaisun avulla sekä hyödyntämään yhteiskäyttöisiä komponentteja, joita käytetään jo DigiFinlandin muissa palveluissa, kuten kansalaisen vahva tunnistautumisen (Suomi.fi) ja Ammattilaisen oma.

Saavutettu tavoite: Omavire-palvelu

Omavire on kehittyvä digitaalinen palvelu työkäisille työ- ja toimintakyvyn itsearviointiin. Palvelun avulla voidaan tunnistaa asukkaan mahdolliset vahvuudet, kehittämiskohteet ja tuen tarpeet. Omavire tarjoaa asukkaille oman tilanteen arvioinnin lisäksi pohdittavaa, vinkkejä, omahoito-ohjeita ja -ohjelmia sekä valmennuksia oman tilanteen tukemiseen ja edistämiseen.

Omavireen tavoitteena on olla työ- ja toimintakyvyn itsearviointiin tunnistava, ennaltaehkäisevä, ylläpitävä ja edistävä digitaalinen, matalan kynnyksen palvelukokonaisuus. Perinteisten esitietolomakkeiden ja kyselyiden sijaan Omavire tavoittelee digiratkaisullaan helposti saavutettavaa, ajasta ja paikasta riippumattomasti hyödynnettävää kokonaisuutta itsearviointitiedon tuottamiseen ja kokoamiseen, visuaalista välinettä tilanteen muutoksen seurantaan sekä asukasta eteenpäin aktivoivaa toteutustapaa – siirtymistä tiedosta toimintaan.

Omavireen työ- ja toimintakyvyn itsearvioinnin kokonaisratkaisu sisältää tilannekartoituksen ja kokoavan yhteenvedon, erilaisia tehtäviä, lisätietoa ja vinkkejä, oman suunnitelmaosion sekä mahdollisuuden tiedonvälitykseen ja oman tilanteen edistämiseen ja seurantaan myös yhteistyössä ammattilaisen kanssa.

Kehitystyössä on hyödynnetty sellaisia yhteiskäyttöisiä komponentteja, jotka ovat jo käytössä DigiFinlandin muissa palveluissa. Tällaisia ovat esimerkiksi kansalaisen vahva tunnistautumisen (Suomi.fi) sekä Ammattilaisen oma.

Omavireen ensimmäinen pilottijulkaisu 1.0 toteutettiin tämän kokonaisratkaisukuvan mukaisesti 19.6.2024:

Omavireen tavoiteltu hyötypotentiaali:

Omavireen käytön myötä tavoiteltuja hyötyjä ja lisäarvoa on voitu palvelua suunniteltaessa tarkastella kolmelta tasolta: asukkaalle, ammattilaiselle ja palveluverkostolle.

Asukkaalle Omavireestä on parhaimmillaan apua oman tilanteen kokonaiskuvan selkeyttämiseen, toimintaan aktivointiin sekä tiedon kokoamiseen työ- ja toimintakyvyn tueksi.

Ammattilaiselle Omavire tuo mahdollisesti hyötyä ja lisäarvoa puheeksi oton välineenä, asiakkaan palvelutarpeen varhaisempaan tunnistamiseen ja palvelujen kohdistamiseen, palveluprosessien toteuttamiseen osin digitaalisesti sekä se auttaa asukkaan tilanteen kokonaiskuvan muodostamisessa, jakamisessa ja seurannassa eri ammattilaisten välillä.

Monialaiselle ja moniammatilliselle palveluverkostolle on hyödyksi yhdenmukaiset käytännöt ja kokonaisvaltainen ote esimerkiksi puheeksi oton, palvelutarpeen arvioinnin, palvelusuunnitelmien ja palveluohjauksen laadun parantamiseksi. Lisäksi työ- ja toimintakyvyn tuen palvelukokonaisuutta on helpompi johtaa asiakastarvelähtöisesti ja aiempaa läpinäkyvämmiin yhteiskäyttöisen palvelun sekä (suostumusmenettelyin mahdollistetun) asiakaskohtaisen itsearviointitiedon avulla.

Omavire 1.0 pilotit:

Omavire -pilottien tarkoituksena oli kerätä ensimmäisestä Omavireen 1.0 minimum viable product (MVP) -pilottijulkaisusta aitoja käyttökokemuksia, palautetta ja kehitysehdotuksia eri käyttäjäryhmiltä palvelun jatkokehityksen tueksi. Pilottien myötä haluttiin myös testata ja mahdollisuuksien mukaan todentaa Omavireelle asetetut tavoitteet käytännön kokemuksin sekä kuvata Omavireen käytön myötä saavutettu mahdollinen hyöty ja lisäarvo niin asukkaan, ammattilaisen kuin palveluverkoston silmin tarkasteltuna.

Omavireen kehittämiseen ja pilotteihin osallistuivat hyvinvointialueista RRP-rahoituksen ja DigiFinlandin kanssa tehtyjen pilottisopimusten myötä Keski-Uusimaa, Pohjamaa,

Pohjois-Pohjanmaa ja Satakunta. Kukin alue sai itse määrittää pilottiin osallistuvat yksiköt, ammattiryhmät, ammattilaiset ja asiakaskohderyhmät oman tarpeensa mukaisesti. Hyvinvointialueiden piloteissa Omavirettä käytettiin yhteistyössä ammattilaisen ja asiakkaan välillä, osana käynnissä olevaa palveluprosessia. Yhteensä Omavireen pilotteihin ilmoittautui noin 100 ammattilaista asiakkaineen.

Pilottiin osallistui asiakasrajapinnan ammattiryhmiä niin terveystarpeista, sosiaalipalveluista, opiskeluohjelmista kuin TYP:stä (sosiaalihuolto).

Keski-Uudeltamaalta pilottiin osallistuivat nuorten aikuisten asiakasohjaus ja mielenterveys- ja päihdepalvelut, työikäisten asiakasohjaus, aikuisten avokuntoutus, työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) sosiaalihuollon osalta sekä opiskeluohjelmista toisen asteen kuraattorit ja psykologit.

Pohjanmaalta Omavireen pilottiin osallistui aikuissosiaalityötä ja työttömien terveystarkastuksia tekeviä ammattilaisia.

Pohjois-Pohjanmaalta Omavireen pilottiin osallistui ammattilaisia kolmesta yksiköstä: OYS Kuntoutustutkimus poliklinikka, Kuntoutuksen aluepalvelut ja Työ- ja toimintakeskus Kipinä. Lisäksi Omavirettä tarjottiin itsenäisesti palvelua käyttäville asukkaille testattavaksi, ilman ammattilaiskontaktia.

Satakunnassa Omavirettä pilotoitiin työttömien terveystarkastuksen yhteydessä sekä markkinoitiin avoimena itsenäisesti käytettävänä palveluna Sata-nettisivujen kautta.

Kukin alue ja yksikkö teki pilottejaan varten omat pilottisuunnitelmat, jotka sisälsivät tavoitteet, toiminnan mittarit sekä toimenpiteet ja palveluprosessit kuvattuna. Paikalliset pilottisuunnitelmat, pilottien johtaminen ja toteutumisen seuranta toteutettiin yhteistyössä alueiden erikseen nimeämien yhteyshenkilöiden, projektipäälliköiden ja pääkäyttäjien kanssa.

Hyvinvointialueiden pilottien lisäksi Omavireen pilotti toteutettiin palvelun kehittämisessä tiiviisti mukana olleelle **kokemusasiantuntijaryhmälle**. Kymmenen kokemusasiantuntijaa koekäytti Omavirettä itsenäisesti, antoi kirjalliset palautteet käyttökokemuksistaan palvelun kehittämiseksi (Omavireen palautelomake) sekä osallistuivat kukin palautteita syventävään henkilökohtaiseen teemahaastatteluun.

Lisäksi omaksi pilotiksi voitaneen vielä luokitella erityisesti Omavireen pilottiversion sisältöihin keskittyvä tarkastelujakso: **Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ja Työterveyslaitoksen (TTL) asiantuntijat** antoivat palautetta ja kehitysehdotuksia Omavireen sisältöihin liittyen.

Erillinen helmikuussa 2025 valmistuva (kehittäjäkumppaneille ja pilottiin osallistuneille hyvinvointialueille jaettava) laaja pilottiraportti kokoaa tarkemmin Omavireen pilottien aikaisen datan, käyttökokemukset, palautteet ja tulokset. Tähän loppuraporttiin tiivistetään vain lyhyesti pilottien tulokset.

Omavire 1.0 pilottien tulokset:

Kun yhdistetään kaikki Omavireen 1.0 pilottijulkaisusta / 2024 vuoden piloteista saadut palautteet samanarvoisina - kokemusasiantuntijoilta saadut kirjalliset palautteet (62) ja teemahaastattelujen (10) anti, asukas/asiakaskäyttäjien kirjalliset palautteet (106), hyvinvointialueiden ammattilaisten palautteet (55) sekä THL:n ja TTL:n asiantuntijoiden antamat palautteet – voidaan kiteyttää yhteinen näkemys, tavoitetut hyödyt ja onnistumiset seuraavalla tapaa:

Omavire 1.0 on pääsääntöisesti hyödyllinen väline työ- ja toimintakykytilanteen varhaiseen tunnistamiseen erityisesti palveluprosessien alkupäässä, kevyemmissä asiakastilanteissa tai itsenäisessä käytössä hyvät digitaidot, riittävät valmiudet ja voimavarat omaavien asukkaiden keskuudessa. Monet käyttäjät kokivat saavansa

Omavireen kysymysten, tehtävien ja visuaalisen yhteenvedon avulla selkeämmän kuvan omasta tilanteestaan sekä niistä työ- ja toimintakyvyn osa-alueista, joihin voisi olla hyvä keskittyä ja/tai tarvita tukea. Palvelu tarjoaa kattavia linkkejä, ohjeita, valmennuksia ja omahoito-ohjelmia, jotka voivat auttaa asukasta edistämään ja kehittämään tilannettaan itsenäisesti.

Ammattilaisen mukanaolo koettiin kuitenkin keskeiseksi, jotta asukas voisi hyödyntää Omavireen yhteenvedoa, tehtäviä ja suunnitelmaa tuetusti ja tehokkaammin. Erityisesti suora yhteys ja ammattilaisen tuen saatavuus tarvittaessa, yksilölliset ohjausviestit ja jatkuvan palautteen saaminen korostuivat kehitystoiveina. Myös räätälöidympiä, henkilökohtaistempia tehtäviä ja palvelupolkuja kaivattiin. Kaikki hankkeen aikana saadut palautteet on koottu DigiFinlandille mahdollista jatkokehitystä varten.

Viisi eniten korostunutta positiivista huomiota Omavireen pilottijulkaisusta:

- 1. Kattava ja selkeä palvelu**
Monet kokivat, että Omavireen kysymykset ja sisältö olivat hyvin rakennettuja ja kattavia, tarjoten kattavan kuvan asukkaan tilanteesta.
- 2. Hyvät lisämateriaalit ja linkitykset**
Palvelu sisältää monipuolisia linkkejä, valmennuksia, ohjeita ja omahoito-ohjelmia, joita pidettiin hyödyllisinä erityisesti ensivaiheen tilanteissa.
- 3. Helppokäyttöisyys ja saavutettavuus**
Käyttöliittymä on monin paikoin looginen, ja eteneminen tuntui monille käyttäjille vaivattomalta. Värit ja graafiset esitykset koettiin erityisen havainnollistaviksi.
- 4. Itsearviointin herättämät oivallukset**
Omavire auttoi monia pysähtymään ja miettimään omaa tilannettaan konkreettisesti, mikä synnytti positiivisia oivalluksia omista haasteista ja voimavaroista.
- 5. Hyödyllinen alkuvaiheen työväline**
Omavire toimii hyvin kokonaistilanteen kartoittamiseen ennen kuin siirrytään tarkempiin arviointeihin tai syvällisempään palveluun.

Viisi piloteissa tunnistettua pääkehityskohdetta:

- 1. Parempi integrointi olemassa oleviin järjestelmiin**
Omavireen käyttöä helpottaisi integrointi potilastieto- ja kirjausjärjestelmiin, mikä vähentäisi päällekkäistä työtä. Yksittäisten erillisten järjestelmien määrä koettiin kuormittavaksi.
- 2. Yksinkertaistaminen ja selkeämpi ohjaus (tehty osin Omavire 2.0 versioon)**
Käyttöliittymän ja ohjeistuksen yksinkertaistaminen, esimerkiksi navigointipainikkeet ja vaiheittainen eteneminen, auttaisivat käyttäjiä hahmottamaan prosessia. Kevyempi versio vähemmän intensiivistä ohjausta kaipaaville asiakkaille olisi hyödyllinen.
- 3. Käyttäjän aktivointiin perustuvat muistutukset ja kannusteet (valmius on)**
Säännölliset, henkilökohtaiset viestit ja muistutukset edistäisivät käyttöaktiivisuutta ja tukisivat prosessin jatkuvuutta. Näin käyttäjää kannustettaisiin palaamaan Omavireeseen ja seuraamaan omaa kehitystään.
- 4. Sisältöjen muokkaaminen kohderyhmien tarpeisiin**
Erilaisten käyttäjäryhmien (esim. työttömien, nuorten tai työssä olevien) tarpeet tulisi huomioida sisällöissä paremmin esimerkiksi erilasin, räätälöidyin valmennuspoluin.
- 5. Konkreettisemmat tulokset ja toimintasuunnitelmat**
Omavire voisi antaa automaattisesti selkeämpiä yhteenvedon koosteita myös

muistakin osioista kuin tilannekartoituksesta, kohdistetumpia suosituksia sekä henkilökohtaistettumpia, aiempien vastausten perusteella tarjottuja tehtäviä ja tavoitteita. Tämä auttaisi käyttäjiä hahmottamaan paremmin seuraavia askelia ja hyödyntämään palvelua tehokkaammin.

Jatkotoimenpiteet:

Omvireen pilottien aikana ei ole ollut mahdollista tehdä tarkkaa, pidempiaikaista vaikutusten arviointia tai kustannushyötyanalyysiä, sillä kyseessä oli uuden palvelun kehittäminen, lyhytaikainen pilotointi ja uusien digitaalisten toimintatapojen testaamista / opettelua asiakastyössä. Tämä vaatisi pidempiaikaista seuranta ja tutkimusta.

Pilottien laajemmat tulokset (Omvire 1.0 pilottiraportti) ja Omvireen kustannushyötyanalyysin pohja toimitetaan pilottiin osallistuneille hyvinvointialueille hyödynnettäväksi, tarpeenmukaiset mittarit ja tunnusluvut huomioiden.

Palautteiden perusteella Omvire 1.0 pilottijulkaisu toimii jo nyt hyvin tietyiltä osin ja saavutti erityisesti oman tilanteen tunnistamiseen (tilannekartoitus ja yhteenveto) ja laajan itsehoitotiedon kokoamiseen (materiaalipankki) liittyvät tavoitteet. Kehitettävää kuitenkin vielä riittää (em. pääkehityskohteet). Omvire -palvelun ylläpito ja jatkokehitys toteutetaan 2025 alkaen DigiFinlandin omalla rahoituksella, ollen riippuvainen käyttöönotoista. Omvireen jatkokehityksen mahdollisuudet ja suuntalinjat tarkentuvat vuoden 2025 aikana.

Julkaisut:

Omavire 2.0: <https://omavire.fi>

Julkaistavat 02/2025:

Omavire 1.0 pilottiraportti (toimitetaan pilottiin osallistuneille hyvinvointialueille ja kehittäjäkumppaneille)

Omavire kustannushyötyanalyysi -pohja (toimitetaan pilottiin osallistuneille hyvinvointialueille)